

TANTÁRGYI ADATLAP

PEDAGÓGIAI KOMPETENCIÁK

BMEGT51A555

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

PEDAGÓGIAI KOMPETENCIÁK

Azonosító

BMEGT51A555

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	0
Gyakorlat	16
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi
érdemjegy

Kreditszám

4

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
-------------	------------------	-------------------

Dr. habil. Kálmán Anikó	egyetemi docens	kalman.aniko@gtk.bme.hu
-------------------------	-----------------	-------------------------

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Műszaki Pedagógia Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar-HU (1 kredit idegen nyelven teljesíthető)

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: Szakoktató BSc - Műszaki szakoktató specializáció (2021/22/1 félévtől)

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **2**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2023.11.29.) az 580884/8/2023 iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2023.11.29-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a pedagógiai kompetenciákat és azok szerepét a pedagógus-életpálya egyes szakaszaiban, illetve a pedagógus-minősítési rendszerben. A tantárgy a pedagógiai kompetenciákat az életen át tartó tanulás paradigmájában, a 21. századi tanulási környezethez való alkalmazkodás kontextusában értelmezi, segítve ezzel a hallgatók pedagógiai szemléletének aktuális kihívások tükrében történő formálódását. A tantárgy lehetőséget kínál az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztésére a szakirodalom elemzése és a kutatási eredmények bemutatása révén.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a lifelong learning eredetét, történetét, jelentését.
2. Ismeri a hallgató centrikus tanulási modelleket: önirányított-tanulás, reflective-practice
3. A hallgatók a képzés során megszerzik a szükséges ismereteket és készségeket: megérteni az életen át tartó versenyképes tudás fenntartásának jelentőségét, önálló foglalkozás és munkakör-elemzést végezve saját tanulási képességeit és módszereit elemezve, a megszerzett és elvárt kompetenciákat.
4. Megértik a tanulási készség mint életképesség problematikáját az új típusú kapcsolati tőke hálózati munka, team munka, munkamódszereit az életen át tartó tanulás kontextusában.
5. A globális változásra az oktatás válaszait, a felsőoktatási modell új formáit.
6. A gazdasági trendek hogyan hatnak az oktatásra és a tudásérték termelés milyen erőforrást képez.

Képesség

1. A képzés során törekszünk az elméleti ismeretek, változások elemzésével, minél szélesebb körű mérnöki példákon, és esettanulmányokon keresztül a gyakorlati alkalmazhatóság bemutatására és a nagyfokú gyakorlatorientációra.
2. Képes önállóan saját karrierjét az életen át tartó tanulás szempontjából elemezni.
3. Képes a nemzetközi trendek, tendenciák értelmezésére.
4. Képes csoportokban dolgozni és közösen választani bemutatandó témát.
5. Képes forrásokat gyűjteni a munkaerőpiaci tendenciák, saját karrierje elemzéséhez.
6. Képes az idegen nyelvű szakirodalom elemzésére, a kutatási eredmények bemutatására.

Attitűd

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival.
2. Csoportos feladatvégzés esetén határozott, konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
3. Nyitott és befogadó a neveléstudomány és a tanulási gyakorlat új eredményei iránt.
4. Törekszik a pontos és hibamentes feladatmegoldásra.
5. Az idegen nyelvű szakirodalmat önállóan elemzi, az eredményeket önállóan megjelenti.

Önállóság és felelősség

1. Önállóan végzi a feladatok és problémák végiggondolását és adott források alapján történő megoldását.
2. Nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket.
3. Csoportmunkában a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Oktatásmódszertan

Előadások, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata, opcionális önállóan és csoportmunkában készített feladatok.

Tanulástámogató anyagok

- A pedagógiai kompetenciák (8/2013. EMMI rendelet a tanárszakok kimeneti követelményeiről; 326/2013. kormányrendelet a pedagógus előmeneteli rendszerről – részletes útmutató: https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/unios_projektek/kiadvanyok/utmutato_a_pedagogusok_minositesi_rendszereben_3jav.pdf)
- Fehérvári Anikó (2019, szerk.): Alapkompetenciák fejlesztése öt európai országban. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.
- Halász Gábor (2009): Egész életen át tartó tanulás: az új oktatáspolitikai paradigma. <https://ofi.oh.gov.hu/egesz-eleten-tarto-tanulas-az-uj-oktataspolitikai-paradigma>.
- Nagy József (2020): Megújuló pedagógia. http://www.staff.u-szeged.hu/~nagyjozs/pdf/2020_Megujulo_pedagogia.pdf#page=1.
- A tanulási környezet fogalma. (2019). Tempus Közalapítvány. <https://tk.hu/celcsoport/6479/tanulasi-kornyezetek>
- Arató F. (2018). A négydimenziós értékelés néhány gyakorlati aspektusa. Új Pedagógiai Szemle, 68(11–12), 23–45. <https://folyoiratok.oh.gov.hu/uj-pedagogiai-szemle/a-negydimenzios-ertekeles-nehany-gyakorlati-aspektusa>
- Az egész életen át tartó tanulóhoz szükséges kulcskompetenciák. (2009). <https://ofi.oh.gov.hu/tudastar/nemzetkozi-kitekintes/egesz-eleten-at-tarto>
- Bárdossy Ildikó, Dudás, M., Petőné Nagy, C., & Priskinné Rizner, E. (2002). A kritikai gondolkodás fejlesztése: az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei. PTE.
- Bernáth László, Kollár Katalin, N., & Németh Lilla. (2015). A tanulási stílus mérése. ELTE Eötvös K.
- Cserné Adermann, G. (2008). Tanulási stílusok és képzési stratégiák. In Andragógiai ismeretek (Köt. 3, o. 481–486). Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet.
- D. Molnár É. (2014). Az önszabályozott tanulás pedagógiai jelentősége. In Benedek A. & Golnhofer E. (Szerk.), Tanulmányok a neveléstudomány köréből, 2013. Tanulás és környezete (o. 29–54). MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság. <http://real.mtak.hu/28312/>

- Dávid, M. (2006). A tanulási kompetencia fejlesztése – elméleti háttér. *Alkalmazott pszichológia*, 8(1), 51–64.
- Falus Iván, Bikics, G., Eszterházy Károly Főiskola (Eger), Felméry, K., Kálmán, O., Kimmel, M., Király, Z., Major, É., Mészáros, G., Nyikos, M., Rapos, N., & Tókos, K. (2011). Tanári pályaalakultság - kompetenciák - sztenderdek: nemzetközi áttekintés. Eszterházy Károly Főiskola.
- Gaskó K. (2009). Az önszabályozás és tanulási motivációk szerepe serdülőkorban. *Pedagógusképzés*, 7(36), 159–176.
- Gaskó K., Gönczöl E., Horváth H. A., & Katona N. (2011). *Megtanulni tanulni - de hogyan? Fogvatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány*.
- Gibbs, G., Great Britain, & Further Education Unit. (1988). *Learning by doing: a guide to teaching and learning methods*. FEU.
- Golnhofer, E., Bábosik, I., Hegedűs, J., Hunyady, G., M. Nádasi, M., Ollé, J., & Szivák, J. (2006). *Az iskolák belső világa* (Köt. 6). Bölcsész Konzorcium.
https://www.google.hu/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEWj3kb2mjvAvAhXL_CoKHVf
- Hargreaves, A., & Fullan, M. (2012). *Professional capital: transforming teaching in every school*. Routledge.
- Hunya M. (2014). *Reflektív pedagógus – reflektív gyakorlat* | Oktatókutatás és Fejlesztő Intézet.
<https://ofi.oh.gov.hu/publikacio/reflektiv-pedagogus-reflektiv-gyakorlat>
- Juhász Gáspár D. (2010a). *A projekt módszer. Fejlesztők*. <https://www.fejlesztok.hu/modszerek/430-a-projektmodszerek>
- Juhász Gáspár D. (2010b). *Kooperatív tanulási technikák. Fejlesztők*.
<https://www.fejlesztok.hu/modszerek/433-kooperativ-tanulasi-technikak>
- Katona N. (2009a). Motiváció és önszabályozó tanulás. *Pedagógusképzés*, 7(2–3), 129–158.
- Katona N. (2009b). Motiváció és önszabályozó tanulás. *Pedagógusképzés*, 7(2–3), 129–158.
- Kerekes B., Tóth M., Bessenyei Tóth T., Fűrész E., Kopp G., Molnár Varga K., & Tóth K. (2019). *Útmutató a pedagógusok minősítési rendszerében a Pedagógus I. és Pedagógus II. fokozatba lépéshez* (6. kiad.). Oktatási Hivatal.
<https://www.google.hu/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwi9-fT6pvbAvAhUMxosKHdW>
- Knausz I. (2001). *A tanítás mestersége*. <http://mek.niif.hu/01800/01817/01817.htm#7>
- Kotschy, B., Falus, I., Felméry, K., Imre, A., Kálmán, O., Kimmel, M., Király, Z., Mészáros, G., Rapos, N., Tókos, K., & Visi, J. (2011). *A pedagógussá válás és a szakmai fejlődés sztenderdjei*. EKF.
- Kovács Z. (2006). Az önszabályozó tanulás fejlesztésének lehetőségei. *Pedagógusképzés*, 4 (33)(3–4), 51–64.
- Kraiciné Szokoló, M. (2004). *Felnőttképzési módszertár. Új Mandátum Könyvkiadó*.
- Lada L. (2009). *Oktatási módszerek*. <https://ofi.oh.gov.hu/tudastar/problemak-kerdesek/oktatasi-modszerek>
- Lénárd S., & Rapos N. (2006). *Ötletek tanítóknak a fejlesztő értékeléshez és az adaptív tanulás szervezéshez*. Országos Közoktatási Intézet.
- Lénárd Sándor, & Rapos Nóra. (2008a). *Az adaptív iskola*. Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság.
- Lénárd Sándor, & Rapos Nóra. (2008b). *Az adaptivitás szemlélete*. Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság.
- Loughran, J. (2010). *What expert teachers do: enhancing professional knowledge for classroom practice*. Allen & Unwin.
- Loughran, J. (2012). *What Expert Teachers Do* (0 kiad.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203851470>
- M. Nádasi M. (2010). *A projektoktatás elmélete és gyakorlata*. <https://tehetseg.hu/konyv/projektoktatasi-elmélet-es-gyakorlat>
- *Magyar oktatási rendszer*. (2017). [Text]. Eurydice - European Commission.
https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/hungary_hu
- Mayer, J., Wolfné Borsi, J., Kőpatakiné Mészáros, M., & Singer, P. (2003). *Tanári kulcskompetenciák*. Országos Közoktatási Intézet. <https://ofi.oh.gov.hu/tudastar/modszertani-strategiak/tanari-kulcskompetenciak>
- Metzger, W., & Schuster, M. (2003). *Tanuljunk meg tanulni! : a tanulási stratégiák hatékony alkalmazásának módszerei*. Medicina.
- Mező Ferenc. (2002). *A tanulás stratégiája*. Pedellus Novitas Kft.
- Nagy, Z., & D. Molnár, É. (2017). *Tanulást hátráltató, nem hatékony stratégiák és korrigálási lehetőségeik*. *Magyar Pedagógia*, 117(4), 347–363. <https://doi.org/10.17670/MPed.2017.4.347>
- Nahalka, I., Gaskó, K., Hajdu, E., Kálmán, O., Lukács, I., & Petriné Feyér, J. (2006). *A hatékony tanulás* (Köt. 3). Bölcsész Konzorcium. <https://docplayer.hu/15943901-A-gyakorlati-pedagogia-nehany-alapkerdesek.html>
- Nikitscher, P. (2016). *Milyen a jó pedagógus? – elvárások, szerepek, kompetenciák az empirikus kutatások tükrében* | Oktatókutatás és Fejlesztő Intézet.
<https://ofi.oh.gov.hu/publikacio/milyen-jo-pedagogus-elvarasok-szerepek-kompetenciak-az-empirikus-kutatasok-tukreben>
- Rapos Nóra. (2011). *Az adaptív-elfogadó iskola koncepciója*. Oktatókutatás és Fejlesztő Intézet.
- Réti, M. (Szerk.). (2011). *Kívül-belül jó iskola: tanító terek*. Oktatókutatás és Fejlesztő Intézet.
- Scales, P. (2013). *Teaching in the lifelong learning sector*. Open University Press.
- Schön, D. A. (1983). *The reflective practitioner: how professionals think in action*. Basic Books.
- Szivák J. (2010). *A reflektív gondolkodás fejlesztése*. <https://tehetseg.hu/konyv/projektoktatasi-elmélet-es-gyakorlat>
- Takács V., Galambos R., Grohe A., Kiss L., Mikó G., & Vajnai V. (2010). *Dilemma, disputa, demokrácia - kézikönyv a vitakultúra fejlesztéséhez*. Demokratikus Ifjúságért Alapítvány. <https://i-dia.org/en/termek/dilemma-disputa-demokracia/>
- Taskó, T. A. (2015). *Tanulási készségek és az alulteljesítés mérése – a KATT kérdőív*. ELTE Eötvös K.
- Varga, J. (2018). *A készségek és az oktatás követelményrendszere a tudásalapú társadalomban*. *Magyar Tudomány*, 179(1), 69–76.
<https://doi.org/10.1556/2065.179.2018.1.8>

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.1 és 2.2. pontban megfogalmazott célok és tanulási eredmények elérése. Idegen nyelvű szakirodalom feldolgozása 1 kredit értékben, melyet a 2. házi feladat keretében lehet teljesíteni.

Teljesítményértékelési módszerek

PPT prezentáció, szakirodalom-feldolgozás és félévközi zárthelyi dolgozat adja a félévközi érdemjegyet.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- részteljesítmény értékelés (prezentáció): 33
- részteljesítmény értékelés (szakirodalom-feldolgozás): 33
- részteljesítmény értékelés (félévközi zárthelyi dolgozat): 34
- összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

PPT prezentáció elkészítése, zárthelyi dolgozat teljesítése, szakirodalom- feldolgozása.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	96
Jeles	88–95%
Jó	76–87%
Közepes	63–75%
Elégéséges	50–62%
Elégtelen	<50%

Javítás és pótlás

A házi feladat a mindenkori Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint, a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt díjak megfizetése mellett pótolható.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	12
félévközi készülés a gyakorlatokra	28
felkészülés a teljesítményértékelésekre	20
házi feladat elkészítése	20
Házi feladat elkészítése idegen vagy magyar nyelven	20
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	20
Összesen	120

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2023.11.06-án. Érvényes 2023.11.06-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 XXI. századi tanulási környezet
- 2 Az életen át tartó tanulás paradigmája
- 3 Tanári kompetenciák (8/2013. EMMI rendelet: tanári kompetencia 8 területe)
- 4 A pedagógus-életpálya szakaszai, a minősítési rendszerfokozatai

További oktatók

- - kalman.aniko@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Műszaki Pedagógia Tanszék vezetője hagyja jóvá.